

Community Project Management: Strategies for Success

- Enhancing Community Engagement and Impact
- เสวนันท์ บำเรอราช

สวัสดีค่ะ โครงการบริการชุมชนเป็นงานอีกหนึ่งขั้นที่นักศึกษาจะถูกประเมิน นะคะ การบรรยายนี้จะเกี่ยวข้องกับการทำโครงการบริการให้ประสบความสำเร็จนะคะ

Outline of what to be covered today

จะเริ่มต้นอย่างไร

Addresses community needs.

Engages stakeholders.

Enhances quality of life.

หลักการของการเรียนรู้

งานที่ต้องส่ง

เราจะคุยกันใน 3 เรื่องนี้ จะเริ่มต้นอย่างไร และ หลักการเรียนรู้ของคน เพื่อให้ออกแบบกิจกรรมนั้นสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของประชาชนได้ตรงมากขึ้น แต่จะกล่าวกล่าวถึงงานที่ต้องส่งก่อน

แบบฟอร์ม ให้คะแนน CM 4 ปรับใหม่

ลำดับ	ชื่อโครงการ
1	หัวหน้าโครงการมีการชี้แจง วัตถุประสงค์ เป้าหมายตาม SDGs และวิธีการดำเนินการให้แก่นักวิจัย
2	มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้โครงการและประชาสัมพันธ์กิจกรรมการคืนข้อมูลการดำเนินโครงการ
3	ได้รับความสนใจ รวมมือจากชุมชนกลุ่มเป้าหมาย รวมโครงการ
4	มีระยะเวลาในการทำกิจกรรมเหมาะสม
5	มีการประเมินผลโครงการ ตามวัตถุประสงค์การบริหารจัดการโครงการ
6	มีการรายงานและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน เพื่อการปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้นกับอาจารย์
7	มีการทำงานเป็นทีม ขณะดำเนินโครงการไม่มีความขัดแย้งกัน
8	มีการประสานงานกับฝ่ายวิชาการเพื่อนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาสรุปเพื่อการนำเสนอ
9	มีการจัดเตรียมสถานที่หรือการจัดเตรียมการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม
10	มีทักษะในการจัดการ และควบคุมสถานการณ์ ในการดำเนินงานโครงการและการคืนข้อมูล

ข้อพิจารณา ให้เกรด

- A หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ ตามเกณฑ์ทุกข้อ และมีความโดดเด่น (มีคุณภาพและเป็นที่ประทับใจ)
- B+ หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 10 ใน 10 ข้อ
- B หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 9 ใน 10 ข้อ
- C+ หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 8 ใน 10 ข้อ
- C หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 7 ใน 10 ข้อ
- D+ หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 6 ใน 10 ข้อ
- D หมายถึง นักศึกษาสามารถทำได้ 5 ใน 10 ข้อ
- F ไม่สามารถ ทำกิจกรรมได้ตามเกณฑ์ ไม่ทำกิจกรรม

เกณฑ์การให้คะแนนของ โครงการจะมี 3 ส่วน ตอนดำเนินโครงการ cm 4 ที่จะมีหัวข้อประเมินเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ โปรดศึกษาแบบฟอร์ม ให้ดี เพราะเปลี่ยนไปจากปีที่ผ่านมา เพราะรวมกิจกรรมการคืนข้อมูลไว้ในแบบฟอร์มนี้ ข้อหนึ่งคือแผนการดำเนินโครงการ

เกณฑ์การประเมิน - ๙

- 1) -> นำเสนอ ลักษณะทั่วไป ข้อมูลพื้นฐาน การวินิจฉัยชุมชน การจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาของหมู่บ้าน ภาพรวมกิจกรรมบริการ (แสดงให้เห็นความเข้าใจชุมชนลึกซึ้งและเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆเป็นองค์รวม และมีเป้าหมายตาม SDGs)๙
- 2) -> นำเสนอ ตัวอย่างการศึกษาวิจัยชุมชนในเขต (สรุป 6 วิถีย) แสดงให้เห็นความเข้าใจชุมชนลึกซึ้งและเชื่อมโยงข้อมูล๙
ทั้งจากข้อมูลปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพ และอื่นๆ๙
- 3) -> นำเสนอ ตัวอย่างการศึกษาครอบครัว 1 ครอบครัว (แสดงให้เห็นความเข้าใจชุมชนลึกซึ้งและเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆเป็นองค์รวมได้)๙
- 4) -> วิธีการนำเสนอชุดข้อมูล/นำเสนอ ใช้สื่อและรูปแบบเหมาะสม ในแต่ละเนื้อหา - ๙
- 5) -> เริ่มและเลิกนำเสนอ ตรงตามเวลา การสรุปผลและตอบข้อซักถาม๑

เกณฑ์การประเมิน

- 1) มีทัศนคติ และ อธิบายความเป็นมาของการศึกษา
 - 2) อธิบายวิธีการศึกษาชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณอย่างถึง (บุคคล เอกสาร หรืออื่นๆ)
 - 3) อธิบายผลการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้นกับชุมชน (จากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ) ได้ครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมเสนอข้อสรุปเชิงอุปนัยในรูปของ Spreading sheet ที่ใช้ในการวิเคราะห์
 - 4) อธิบายผลการศึกษาวิจัยวิจัยชุมชน ได้อย่างเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลเชิงปริมาณได้
 - 5) พิสูจน์โดยการศึกษาร่วมกันที่ชัดเจน และสามารถระบุจุดแข็งข้อจำกัดของชุมชน และปัญหาสุขภาพของชุมชนได้
 - 6) มีสรุป วิเคราะห์ ข้อเสนอแนะ จากผลการศึกษา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
 - 7) อธิบายผลการศึกษาค้นคว้าครบ 1 ครอบครัว
 - 8) สรุปองค์ความรู้บริการในชุมชน ทุกโครงการ
 - 9) พิสูจน์ผลการดำเนินงานได้ถูกต้องตามหลักวิชาชีพด้วย เป็นแบบแผนเรียบร้อย
 - 10) สรุปองค์ความรู้ที่ถูกต้องครบถ้วน ในทางวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
 - 11) ความถูกต้องของภาษา ภาษาไม่สับสนและสื่อความ CD แบบท้ายเล่ม-ข้อมูลวิชาการ การนำเสนอผลงาน
 - 12) สอดคล้องตามเวลา
- (เพื่อ การให้บริการ ขึ้นอยู่กับการจัดเวลา ตามความเหมาะสมของคณะกรรมการวิชาการและประเมินผล เขต ผู้จัดทำ)

ส่วนอื่น คือ เป็นส่วนประกอบของ การนำเสนอ CM 1 และ ในรายงาน CM 2 ซึ่งให้เขียนตาม format ตาม ของคู่มือ

FORMAT การเขียนโครงร่าง (แผนการดำเนินโครงการ) และ รายงานเพื่อการเข้าเล่มมีความแตกต่างกันเล็กน้อย

	ก่อนออก แผนการดำเนินโครงการ	หลังออก บทที่ 4 ในรายงานที่ไปประกอบในเล่ม
ชื่อโครงการ	☑	☑
หลักการและเหตุผล	☑	☑ เพิ่มรายละเอียดของการจัดลำดับความสำคัญ
วัตถุประสงค์ เป้าหมาย	☑	☑ เขียนเป็นหัวข้อย่อยของหลักการและเหตุผล
วิธีการดำเนินการ	☑	☑ ให้รวมขั้นตอนการคืนข้อมูลไว้ด้วย
ระยะเวลา	☑	☑ ระบุระยะเวลาที่ใช้จริง เป็นหัวข้อย่อยในวิธีดำเนินการ
งบประมาณ แหล่งที่มา	☑	☑ ระบุรายจ่ายที่ใช้จริง เป็นหัวข้อย่อยในวิธีดำเนินการ
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน	☑	☑
การประเมินผล	☑ วางแผนว่าจะประเมินผลอย่างไร	☑ ประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ประเมินภาพรวมของงานรวมกิจกรรมการคืนข้อมูล
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้	☑ ให้นำเป้าหมายของ SDG มาใช้เป็นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ผลสรุป ปัญหาและอุปสรรค		☑

ดังนั้นสิ่งแรกที่นักศึกษาจะต้องช่วยกันทำคือ คิดว่าจะทำอะไร เมื่อคิดได้แล้วว่าจะทำอะไร ก็ต้องนำสิ่งที่คิดได้มาเขียนเป็น แผนการดำเนินโครงการ หรือ proposal ส่วนที่เป็นแผนการดำเนินคือ สิ่งที่ต้องนำเสนออาจารย์ ซึ่งรูปแบบในการเขียนแผนการดำเนินโครงการจะคล้ายกับสิ่งจะต้องเขียนเป็นบทที่ 4 ใน รายงาน ซึ่งประกอบด้วยสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้ โปรดศึกษารายละเอียดในคู่มือ

เราจะใช้ core principles ของ One & Planetary Health ในการทำงาน

1. Equity across human–animal–environment health.

- ให้ความสำคัญกับสุขภาพของ คน ของสัตว์ และของ สิ่งแวดล้อม อย่างเท่าเทียม โดยคำนึงว่าการแก้ปัญหาสุขภาพคนต้องไม่กระทบ สุขภาพสัตว์หรือสิ่งแวดล้อม หรือการแก้ปัญหาสุขภาพสัตว์ต้องไม่กระทบ สุขภาพคนหรือสิ่งแวดล้อม หรือการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมก็ไม่ควรกระทบต่อสุขภาพของคนและสัตว์

2. Sustainability and prevention-first approaches

- เน้นความยั่งยืน และการป้องกันก่อน

3. Transdisciplinary and community-inclusive collaboration

- มีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและชุมชน

4. Evidence- and risk-based decision-making

- การตัดสินใจนั้นอาศัยหลักฐานและการประเมินความเสี่ยง

5. Systems thinking: focus on drivers and incentives, not just pathogens

- ขบวนการคิดต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยเน้นตัวขับเคลื่อนปัญหา มากกว่าสาเหตุของโรค

ในปีนี้ เราจะอาศัยหลักการของ one health หรือ planetary health ในการทำงาน ซึ่งมีหลักการ ดังนี้ หนึ่ง ให้ความสำคัญกับสุขภาพของ คน ของสัตว์ และของ สิ่งแวดล้อม อย่างเท่าเทียม โดยคำนึงว่าการแก้ปัญหาสุขภาพคนต้องไม่กระทบ สุขภาพสัตว์หรือสิ่งแวดล้อม หรือการแก้ปัญหาสุขภาพสัตว์ต้องไม่กระทบ สุขภาพคนหรือสิ่งแวดล้อม หรือการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมก็ไม่ควรกระทบต่อสุขภาพของคนและสัตว์ สอง เน้นความยั่งยืน และการป้องกันก่อนการรักษา หรือการแก้ปัญหา เช่น หากชุมชนมีปัญหาเรื่องขยะ เราจะไม่เน้นการไปดำเนินการการเก็บกวาดขยะให้ชุมชน แต่เราควรต้องหาวิธีการแก้ไขที่ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา และเลือกแนวทางที่ยั่งยืน สาม มีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนและชุมชน เช่น ปัญหาขยะ เราต้องศึกษาก่อนว่ามีใครบ้างที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้ สี่ การตัดสินใจนั้นอาศัยหลักฐานและการประเมินความเสี่ยง หมายถึงการใช้ข้อมูลที่เราได้ทั้งจากแบบสอบถาม ข้อมูลจากการพูดคุยกับคนในชุมชน และ ข้อมูลจากการพสต ในการวางแผนกิจกรรม และห้า ขบวนการคิดต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยเน้นตัวขับเคลื่อนปัญหา มากกว่าสาเหตุของโรค อย่าลืมว่า ต้นเหตุของปัญหานั้นไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องการขาดความรู้อย่างเดียว ยกตัวอย่างเช่น การรับประทานผักของนักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพทราบแล้วว่าการรับประทานผักเป็นเรื่องที่ดีต่อสุขภาพทั้ง ในแง่การได้รับวิตามินและไฟเบอร์ แต่ บริบทและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาเช่น ร้านค้า ร้านอาหารรอบตัว นักศึกษาไม่มีเมนูผักให้นักศึกษาเลือก เป็นต้น

จะเริ่มต้นอย่างไร

จะทำอะไรดี

Community Needs

Types of Needs

- Basic needs (food, shelter, safety).
- Health and wellness.
- Education and skills development.
- Economic opportunities.

ตัวอย่างของ community needs คือ สิ่งเหล่านี้ ซึ่ง องค์การสหประชาชาติ UN ได้จัดกลุ่มความต้องการของชุมชนไว้เป็น 17 หมวด โดยใช้ชื่อเป็น sustainable development goal SDG

SDG = สัญญา
ของ197
ประเทศทำร่วม
กันว่าทิศทาง
การพัฒนาที่
ทุกประเทศที่
ต้องดำเนินการ
ร่วมกันมาตั้ง
แต่ปีค.ศ. 2016
ไปจนถึงปี ค.ศ.
2030

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

SDG = เป็นสัญญาของ197 ประเทศทำร่วมกันว่าทิศทางการพัฒนาที่ทุกประเทศที่ต้องดำเนินการร่วมกันในการพัฒนาควรเน้นอะไรมาตั้งแต่ปีค.ศ. 2016 ไปจนถึงปี ค.ศ. 2030

[https://www.sdgport-th.org/
indicators-dashboard](https://www.sdgport-th.org/indicators-dashboard)

เลือกเป้าหมายมาเขียน เป็น ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้

ขอให้นักศึกษาได้เข้าไปที่ลิงค์นี้เพื่อ เลือกเป้าหมายของ SDG มาเขียนเป็นประโยชน์ที่จะได้จาก โครงการที่จะทำ

Alignment

- แปลว่าจะทำโครงการการพัฒนาอะไร
- ขอให้คิดว่าวัตถุประสงค์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อใดหรืออย่างน้อยวัตถุประสงค์ที่จะทำจะนำไปสู่ประโยชน์ที่จะได้จากโครงการที่เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร

คน

สัตว์

สิ่งแวดล้อม

และเพื่อทำให้นักศึกษาของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ SDG กิจกรรมการออกฝึกภาคสนาม ครั่งนี้จึงระบุว่าการดำเนินโครงการควรคิดถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดข้อใดข้อหนึ่งของ 3 SDG นี้ 1. Good health and well-being 2. Zero hunger หรือ 3. Clean water and sanitation

เป้าหมายย่อย 2.1 ยุติความหิวโหยและสร้างหลักประกันให้ทุกคนโดยเฉพาะคนที่ยากจนและอยู่ในภาวะเปราะบาง อันรวมถึงทารก ได้เข้าถึงอาหารที่ปลอดภัย มีโภชนาการ และเพียงพอตลอดทั้งปี ภายในปีพ.ศ. 2573ทางอาหาร (FIES)

เป้าหมายย่อย 2.2 ยุติภาวะทุพโภชนาการทุกรูปแบบและแก้ไขปัญหาคือความต้องการสารอาหารของหญิงวัยรุ่น หญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573 รวมถึงบรรลุเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันระหว่างประเทศว่าด้วยภาวะเตี้ย (stunting) และแควะแกร็น (wasting) ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ภายในปี พ.ศ. 2568

เป้าหมายย่อย 2.3 เพิ่มผลิตภาพทางการเกษตรและรายได้ของผู้ผลิตอาหารรายเล็ก โดยเฉพาะผู้หญิง คนพื้นเมือง ครุว์เรือนเกษตรกร เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ และชาวประมง ให้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า โดยรวมถึงการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ความรู้ บริการทางการเงิน ตลาด และโอกาสสำหรับการเพิ่มมูลค่าและการจ้างงานนอกฟาร์ม อย่างมั่นคงและเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ซึ่งจะช่วยรักษาระบบนิเวศ เสริมขีดความสามารถ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภาวะอากาศรุนแรง ภัยแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติอื่น ๆ และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของดินและที่ดินอย่างต่อเนื่อง ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 2.5 คงความหลากหลายทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก สัตว์ในไร่นาและที่เลี้ยงตามบ้านเรือน และชนิดพันธุ์ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับพืชและสัตว์เหล่านั้น รวมถึงให้มีธนาคารพืชและเมล็ดพันธุ์ที่มีการจัดการที่ดีและความหลากหลาย ทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมและองค์ความรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ตามที่ตกลงกันระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563

เป้าหมายย่อย 2.a เพิ่มการลงทุน ตลอดจนยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่อง โครงสร้างพื้นฐาน ในชนบท การวิจัยและส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาเทคโนโลยี และการทำธนาคารเชื้อพันธุ์ (gene bank) ของพืชและสัตว์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถ ในการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

เป้าหมายย่อย 2.b แก้ไขและป้องกันกีดกันและการบิดเบือนทางการค้าในตลาดเกษตรโลก รวมถึงการดำเนินการคู่ขนานไปกับการจัดการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตรทุกรูปแบบและมาตรการเพื่อการส่งออกทุกแบบที่ให้มีผลในลักษณะเดียวกัน โดยให้เป็นไปตามอาณัติของรอบการพัฒนาโดฮา

เป้าหมายย่อย 2.c เลือกใช้มาตรการที่สร้างหลักประกันได้ว่าตลาด โภคภัณฑ์อาหารและตลาดอนุพันธ์สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของตลาดและข้อมูลสำรองอาหารได้อย่างทันการณ เพื่อจำกัดความผันผวนของราคาอาหารที่รุนแรง

Identifying Community Needs หาหัวข้อใหญ่ก่อน

Assessment Methods

- Surveys and questionnaires.

หารายละเอียดของเนื้อหาที่จำทำ

- Community meetings and focus groups.

หารายละเอียดและรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับชุมชน

- Data analysis (e.g., demographics, health statistics).

หาหัวข้อ

หลักการในการดำเนินโครงการโดยทั่วไป จะเริ่มจาก ขั้นตอนที่เราเรียกว่า การค้นหาความต้องการของชุมชน ซึ่งตามหลักการทำได้จาก แบบสอบถาม จากการพูดคุยกับชุมชน ในรูปแบบของการทำประชาคม หรือการคุยกับกลุ่มผู้นำ หรือจากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากพื้นที่ ในการฝึกภาคสนาม นักศึกษาสามารถดำเนินการเตรียมโครงการก่อน หรือจะเตรียมในช่วงฝึกก็ได้ตามแต่จะคุยกับอาจารย์ประจำเขต

Analyzing Community Needs

- Data Analysis
 - - Identifying patterns and priorities.
 - - Assessing gaps and resources.
- Community Involvement
 - - Engaging residents in needs assessment.

เมื่อเลือกเป้าหมายที่อยากพัฒนาแล้ว ขั้นตอนต่อไปขอให้นักศึกษาประเมิน วิเคราะห์ว่า ชุมชนที่เราจะไปทำงาน มี จำเป็นหรือความต้องการ ในลักษณะใด และควรจัดลำดับความสำคัญอย่างไร เช่น หากจากการลงพื้นที่ครั้งที่ 1 ชุมชน และเจ้าหน้าที่รพสต กล่าวว่าประชาชนขาดความรู้ในเรื่องการดูแลตนเอง ขั้นตอนการวิเคราะห์คือ การเข้าไปสำรวจก่อนว่า ประชาชนขาดความรู้จริงหรือไม่ และเป็นความรู้เรื่องอะไรหรือประเด็นอะไรที่ยังไม่สมบูรณ์ ที่ผ่านมา ความรู้เหล่านี้ได้มาจากไหน หรือโดยใคร กิจกรรมเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลให้นักศึกษาทราบว่า ช่องว่างหรือ gap อยู่ตรงไหน และควรทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมโดยอาจสอบถามโดยแบบสอบถามที่จะทำด้วย โดยปรับเนื้อหาบางส่วนของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการหาประเด็นที่เป็นความต้องการของชุมชน

Prioritizing Needs

➤ Criteria for Prioritization

- ความเร่งด่วน Urgency
- ผลกระทบ Impact.
- ความเป็นไปได้ในการจัดการ Feasibility
- ทรัพยากรที่ต้องใช้ Resources required.

➤ Prioritization Techniques

- Ranking and scoring. เวทีสาธารณะ ในส่วนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา อ่านกิจกรรมที่ 4 หน้า 50
- SWOT analysis (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats).

หลักการในการจัดลำดับความสำคัญนั้น ให้เราพิจารณา ความเร่งด่วน และผลกระทบ ความเป็นไปได้ในการจัดการ และ ทรัพยากรที่ใช้ วิธีการจัดลำดับความสำคัญที่นิยมกัน มี 2 วิธีคือ Ranking and scoring หรือที่เรียกว่า เวทีสาธารณะ อ่านเพิ่มเติมในหน้า 51 และ วิธีที่สองคือ SWOT analysis

Ranking and scoring

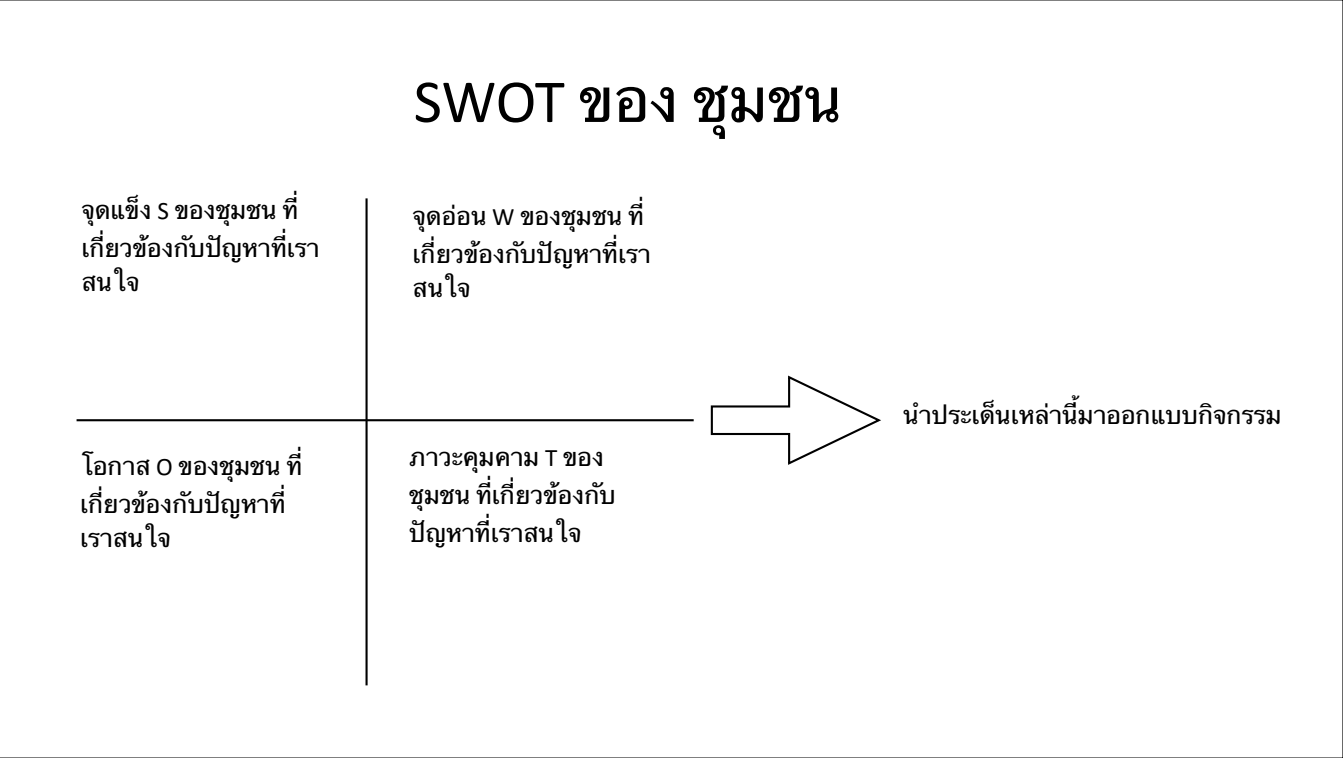
	ปัญหา 1	ปัญหา 2	ปัญหา 3
ความเร่งด่วน	5	4	5
ผลกระทบ	3	5	3
ความเป็นไปได้ในการจัดการ	5	3	4
ทรัพยากรที่ต้องใช้	1	3	2
รวม	14	15	14

ความเร่งด่วน 5 4 3 2 1

ผลกระทบ 5 4 3 2 1

ความเป็นไปได้ในการจัดการ 5 4 3 2 1

ทรัพยากรเพียงพอในการจัดการ 5 4 3 2 1

จากนั้น ให้วิเคราะห์ ชุมชน เพื่อหา ช่องทางในการออกแบบกิจกรรม ด้วย SWOT

Developing Solutions หาแนวทางแก้ไข

1. Solution Design

- Brainstorming and idea generation.

■ ระดมสมอง

- Aligning solutions with community needs.

■ ทบทวนว่าแนวทางที่ได้สอดคล้องกับความต้องการหรือไม่

2. Community Input

- Involving stakeholders in solution design.

3. Resource Assessment

- Evaluating available resources and potential funding.

ในขั้นตอนของการวางแผนแก้ปัญหา ประกอบด้วย 3 สิ่งคือ 1. ระดมสมองเพื่อหาความคิด และพิจารณาว่าแนวทางที่เลือกสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือไม่ 2. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และ 3 พิจารณา
งบประมาณและทรัพยากรที่มี

Engaging Stakeholders: community involvement

✓ Definition of Stakeholders

- - Individuals or groups affected by or interested in the project.

✓ Importance of Engagement

- - Ensures buy-in and support.
- - Improves project outcomes through diverse perspectives.

การมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัจจัยที่สำคัญ คือการมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือ เรียกว่า stakeholder ซึ่งหมายถึงคนหรือกลุ่มคนที่สนใจหรือได้รับผลจากโครงการ การมีส่วนร่วมของชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความสำคัญเนื่องจากจะทำให้โครงการได้รับการสนับสนุน และผลลัพธ์ของโครงการจะดี จากมุมมองที่หลากหลาย

✓ Communication

- Regular updates through meetings, newsletters, and reports.

✓ Involvement

- Including stakeholders in decision-making and planning.

✓ Feedback Mechanisms

- Surveys, suggestion boxes, focus groups.

✓ Building Relationships

- Trust-building activities, networking events.

การจะทำให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือก็คือชุมชน เข้ามาร่วมโครงการ นั้นต้องมีการ 1.สื่อสาร โดยการประชุม หรือส่งข่าว 2.การให้ได้มีส่วนร่วม โดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3.การรับฟัง ข้อเสนอแนะ และ 4.การสร้างความสัมพันธ์ โดยมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ และกิจกรรมสร้างเครือข่าย

- ✓ Setting Clear Expectations
 - Defining roles and responsibilities.
- ✓ Conflict Resolution
 - Addressing concerns and managing disagreements.
- ✓ Maintaining Engagement
 - Continuous dialogue and involvement.

วิธีการจัดการความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย การค้นหาความคาดหวังที่ชัดเจน การจัดการความขัดแย้ง และ การรักษาการมีส่วนร่วม

ตอนทำจริงจะเป็นอย่างไร

การเขียน หลักการและเหตุผล

- ปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องในพื้นที่มีอะไร
- โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จาก
 - รพ.สต. หรือจากผู้นำ
 - แบบสอบถาม
- เป็นเหตุผลว่า เพราะอะไรถึงควรทำโครงการในลักษณะนี้

แนวทางในการเขียนโครงร่าง ควรเริ่มจาก หลักการและเหตุผล ว่าปัญหาในพื้นที่มีอะไร โดยสอบถามเบื้องต้นจาก รพ สต หรือจาก อสม หรือ ผู้นำชุมชน และอาจหาข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมได้จากแบบสอบถามที่จะทำการสัมภาษณ์ใน 2 วันแรก เพื่อจะเป็นเหตุผลว่าเพราะอะไรถึงควรทำโครงการนี้

วัตถุประสงค์ กับผลประโยชน์ที่ได้รับไม่เหมือนกัน

วัตถุประสงค์ควรสอดคล้องกับ
กิจกรรมที่ทำ และ เป้าหมาย
หรือตัวชี้วัดที่วัดได้เมื่อจบ
โครงการ

ผลประโยชน์ที่จะได้รับ เราอาจ
วัดไม่ได้ ณ ตอนทำโครงการ

27

ดังนั้นตอนที่เขียนวัตถุประสงค์ควรคิดถึงตัวชี้วัดไว้ด้วยว่าจะวัดอะไรเมื่อจบโครงการ

การเขียนวัตถุประสงค์ ควรสอดคล้องกับกิจกรรม กับเป้าหมายที่
ต้องการวัด

- ★ กรณี ให้บริการ เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน ได้รับบริการอะไร จำนวนเท่าไร
- ★ กรณี ให้ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ (ความรู้ ทักษะ หรือ ทักษะ)
 - ❖ *Knowledge* เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน อธิบายอะไรได้บ้าง (*Describe or Explain*) เป็นการเรียนรู้ในส่วน *Cognitive (knowledge)*
 - ❖ *Attitude* เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน รู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร (*Express positive feeling or attitude*) เป็นการเรียนรู้ในส่วน *Affective (feeling)*
 - ❖ *Skill* เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน ทำอะไรได้ เป็นการเรียนรู้ในส่วน (*Perform*) *Psychomotor (action)*

28

การเขียนวัตถุประสงค์ ควรสอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการวัด กรณี ให้บริการก็ควรเขียนวัตถุประสงค์ในลักษณะนี้ คือ เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน ได้รับบริการอะไร จำนวนเท่าไร
กรณี ให้ต้องการให้เกิดการเรียนรู้

กรณีต้องการให้เป็นการเรียนรู้ในส่วน Cognitive (knowledge) หรือ เขียนว่า

เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน อธิบายอะไรได้บ้าง (*Describe or Explain*) กรณีเป็นการเรียนรู้ในส่วน Affective (feeling) เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน รู้สึกอย่างไร คิดอย่างไร (*Express positive feeling or attitude*) หรือ กรณีเป็นการเรียนรู้ในส่วน ทักษะ (*Perform*) *Psychomotor (action)*

เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มไหน ทำอะไรได้

หลักการเรียนรู้ของคน ตาม Bloom's Taxonomy

- Knowledge
- Attitude
- Skill

ก่อน ออกแบบกิจกรรม อยากให้นักศึกษาทำความรู้จัก Taxomyทางการเรียนรู้ของ Bloom ก่อน การเรียนรู้มีด้วยกัน 3 แบบ คือ ความรู้ ทักษะ และ ทักษะ

COGNITIVE DOMAIN OF LEARNING

ความรู้

- 6. Evaluation ประเมินผล บอกได้ว่า ประสพการณ์การใช้ยาที่ผ่านมาเหมาะสมหรือไม่เพราะอะไร
- 5. Synthesis สังเคราะห์ สามารถเลือกยาลดไข้ที่เหมาะสมในภาวะต่างๆ เช่น ในคนไข้โรคตับ
- 4. Analysis วิเคราะห์ ยาลดไข้ตัวอื่นๆมีความเหมือนความต่างจากพาราเซตหรือไม่
- 3. Application ประยุกต์ ถ้าที่บ้านมีแต่ยาลดไข้เด็ก 125 มกต่อช้อนชาจะกินเท่าไร
- 2. Comprehension เข้าใจ เมื่อมีไข้ สามารถใช้ยาพาราเซตามอลขนาด 500 มก ลดไข้ได้
- 1. Knowledge. รู้ตามตัวหนังสือ ยาพาราเซตามอลเป็นยาลดไข้ ผู้ใหญ่ควรรับประทานครั้งละไม่เกิน 500 มิลลิกรัม ถ้ากินเยอะไปจะเป็นพิษต่อตับ

30

ด้านความรู้มีลำดับขั้น ดังนี้ ขั้นต่ำสุดคือ การรู้ตามตัวหนังสือ เช่น อ่านออกว่า ยาพาราเซตามอลเป็นยาลดไข้ ผู้ใหญ่ควรรับประทานครั้งละไม่เกิน 500 มิลลิกรัม ขั้นต่อมาคือเข้าใจ เช่น เข้าใจว่า เมื่อมีไข้ สามารถใช้ยาพาราเซตามอลขนาด 500 มก ลดไข้ได้ ขั้นที่ 3 ประยุกต์ เช่น ถ้าที่บ้านมีแต่ยาลดไข้เด็ก 125 มกต่อช้อนชาจะกินเท่าไร ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ ยา ลดไข้ตัวอื่นๆมีความเหมือนความต่างจากพาราเซตหรือไม่ ขั้นที่ 5 Synthesis สังเคราะห์ เช่น สามารถเลือกยาลดไข้ที่เหมาะสมในภาวะต่างๆ เช่น ในคนไข้โรคตับ ขั้น 6 ประเมินผล บอกได้ว่า ประสพการณ์การใช้ยาที่ผ่านมาเหมาะสมหรือไม่เพราะอะไร

AFFECTIVE DOMAIN OF LEARNING ความรู้สึก ทศนคติ

- 5. Characterizing by value or value concept. เห็นได้จากภายนอก(ภาพลักษณ์ นิสัย)
ทำ
- 4. Organizing and conceptualising เรียบเรียงสร้างแนวคิด คิดว่าจะทำอะไรดีไหม เรา
จะเป็นคนเริ่มบ่นดี หรือเราจะเป็นคนเริ่มไม่ทิ้งขยะดี
- 3. Valuing ให้คุณค่า บอกได้ว่าอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นมันดีหรือไม่ดี
- 2. Responding ตอบสนอง แสดงอารมณ์
- 1. Receiving รับรู้ถึงความรู้สึก รู้สึกว่าทุกคนทิ้งขยะไม่เป็น

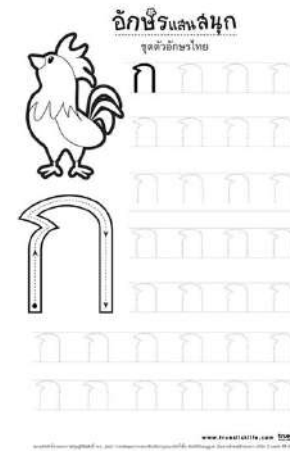

31

การสร้าง ความรู้สึก ทศนคติ Affective domain นั้นต้องเริ่มจากขั้นต่ำสุดคือ กระตุ้นให้เกิดความรู้สึก เช่น ให้เห็นภาพขยะแบบนี้ เมื่อเห็น คนจะเกิดความรู้สึก และต่อมาก็น่าจะเริ่ม ตอบสนอง แล้วนำ อารมณ์ความรู้สึกนั้นมาประเมินคุณค่า แล้วนำมาจัดการเป็นแนวคิดของตนว่า เราจะทำอะไรไหม จะบ่นเฉย หรือจะลงมือทำ และเมื่อทำคนอื่นก็จะ เห็นได้จากภายนอกว่า เป็นคนขี้บ่น หรือเป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทิ้งขยะ

PSYCHOMOTOR LEARNING ทักษะ

- 5. Naturalizations ทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ
- 4. Articulation อธิบายขั้นตอน
- 3. Precision ทำขั้นตอนที่ละเอียดได้
- 2. Manipulation ทำเอง
- 1. Imitation เลียนแบบ

32

การฝึกทักษะ นั้นก็มีลำดับขั้นของการเรียนรู้ โดยขั้นต่ำสุดคือ การเลียนแบบตัวอย่างคือการในการฝึก เขียน ก ไก่ เราต้องหัดเขียนตามเส้นก่อน แล้วมาเขียนเอง ปรับลักษณะตัวก ไก่ ตามความถนัดของเรา แล้วถ้ามีคนถามเราก็บอกได้ว่า ก ไก่เขียนอย่างไร ทำไม ก ไก่ เราถึงหัวหายไปหรือไม่หาย

กิจกรรม

- กิจกรรมที่จะทำควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- หนึ่ง โครงการ มีหลายกิจกรรมได้ เช่น มีทั้งการเดินให้ความรู้ก่อน 2 วัน แล้วมีกิจกรรมแข่งขันตอบคำถามชิงรางวัลอีก 1 วัน

Planning details

ใครทำอะไร จัดที่ไหน ขั้นตอนจะเป็นอย่างไร จะใช้งบประมาณเท่าไร

คนจะมาก็คน
มีกี่ขั้นตอน
ขั้นตอนละกี่นาที
เวลารอ
เก้าอี้ที่นั่งรอต้องมี กี่ตัว

35

วางแผนจัดสถานที่ ต้องรู้ว่าจะมีกี่ขั้นตอน คนจะมาก็คนเก้าอี้ที่นั่งรอต้องมี กี่ตัว

ขั้นตอนละขั้น เวลารอ กี่นาที เวลารอ หากนัดทุกคนมาพร้อมกัน กรุณาคิดจากคนที่ได้รับสุดท้าย โดยเวลารอคอยเท่ากับจำนวนคนก่อนหน้า คูณเวลาของแต่ละขั้นตอน คูณจำนวนขั้นตอน

อย่าลืมสำรวจความเป็นไปได้ของกิจกรรมที่จะทำ

ศาลา จะบริการอะไรดี

36

เรา ควรไปสำรวจดูสถานที่ก่อนว่าในชุมชนมีสถานที่อะไร ก่อนแล้วค่อยมาคิดก็ได้ว่าจะทำอะไร เช่นถ้ามี โรงเรียน มีศาลา เราจะจัดกิจกรรมแบบไหนได้

สถานที่. ลานวัด

ที่ศาลาวัด ลานวัดจะจัดอะไรได้บ้าง

ปรับกิจกรรมให้เข้ากับบริบทในพื้นที่

38

การเลือกใช้อุปกรณ์ และสื่อ ขอให้ดูตามบริบท และสถานที่ เช่น หากสถานที่เป็นที่โล่งแจ้งการใช้โปสเตอร์จะมีปัญหา. การใช้ แผ่น poster ทำจาก future board หรือแผ่นไวนิล ก็ใช้แทนกันได้

จัดการงบประมาณ ถ้าเกินงบกลับมาคิดใหม่ว่าจะปรับอะไร

กิจกรรม		
จัดประกวด	ของรางวัลมีอะไรบ้าง	2000
ให้ความรู้	จัดบอร์ดใช้อุปกรณ์อะไร	500
แสดงละคร	เช่าชุดแต่งกาย	5000
รวม		5000 ³⁹

เวลาทำงบประมาณคิดให้รอบคอบ ระวางการคบเด็กสร้างบ้าน หมายถึงการอยากทำไปเรื่อยๆ โดยไม่คำนึงถึงงบประมาณ หลังจากตั้ง วัตถุประสงค์จะทำอะไรแล้ว ต้องวางแผนกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ จากนั้นมาพิจารณาสิ่งของ และบริการที่ต้องใช้ เพื่อไปคำนวณงบประมาณว่า ต้องใช้เงินเท่าไร เงินเกินจะปรับลดกิจกรรม ใหม่ และอาจจำเป็นต้องจะปรับเปลี่ยน วัตถุประสงค์

โครงการ

เขตละ 2 โครงการ ตามความต้องการของชุมชนหรือตามปัญหาของชุมชน
ภายใต้บริบท ทำงาน ในพื้นที่ 4 วัน งบไม่เกิน 10000 บาท

ข้อกำหนดของการฝึกภาคสนามในครั้งนี้ คือในแต่ละเขตนักศึกษาจะถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อดำเนินโครงการ ดังนั้นแต่ละ เขต จะมี 2 โครงการ ภายใต้บริบท ทำงาน ในพื้นที่ 4-5 วัน และเตรียมงาน 4-5 วัน มีงบประมาณจากมหาวิทยาลัยให้ ไม่เกิน 10000 บาทต่อโครงการ

หมวดของงบประมาณ มีอะไรบ้าง

- วัสดุสำนักงาน
- วัสดุการศึกษา หุ่นเพื่อการศึกษา
- วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ ค่าถ่ายเอกสาร ค่าไวเนล สิ่งพิมพ์
- วัสดุเครื่องแต่งกาย
- วัสดุงานบ้านงานครัว
- วัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์
- วัสดุกีฬา
- วัสดุบริโภค ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- ค่าสาธารณูปโภค
- ค่าบำรุงสถานที่

ถัวเฉลี่ยทุกรายการ

สิ่งอื่นที่ต้องคิดถึง

- ใครเป็นผู้รับผิดชอบสิ่งใดในโครงการ
หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน มีหรือไม่
จะยืมอะไรกับใคร
จะขออะไรจากใคร
จดหมายขอบคุณ
การไปรับของ ขนของ logistic

Monitoring and Evaluating Impact

❖ Monitoring

- Tracking progress and making adjustments.

❖ Evaluation

- Measuring the effectiveness of solutions.
- Gathering feedback from the community.

❖ Reporting

- Communicating outcomes and impacts to stakeholders.

ขณะดำเนินกิจกรรม อย่าลืม ติดตามความก้าวหน้าของงาน หากไม่ก้าวหน้าตามแผน ให้ปรับการทำงาน หลังทำกิจกรรม ควรติดตาม และประเมิน ผลของ โครงการ ตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อยากให้ความรู้ที่วัด ความรู้ อยากให้เกิดทัศนคติก็ต้องถาม ทัศนคติ อยากให้ได้ ทักษะ ก็ต้องวัดทักษะ และประเมินการตอบรับจากชุมชน อย่าพึ่งแต่ถามความพึงพอใจ ให้ถามด้วยว่า พึงพอใจเพราะอะไร

นอกจากนี้ต้องวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานเพื่อเขียนในรายงานด้วย ว่าประสบความสำเร็จเพราะอะไร ไม่ประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพราะอะไร

สรุปสิ่งที่ต้องทำ

- เขียนโครงการเพื่อให้อาจารย์หัวหน้าเขตได้พิจารณา (ปรับแล้วเก็บส่วนนี้ไว้เป็นส่วนที่เขียนในรายงาน)
- จ่ายเงิน ขอเอกสารการรับเงินให้ถูกต้อง ใบเสร็จแบบเต็มรูปแบบ ใบกำกับภาษี
- เก็บหลักฐานให้เหรียญเขต
- ดำเนินโครงการ สรุปงานให้ชุมชนได้รับทราบ
- ประชุมสรุปโครงการเพื่อเตรียมเนื้อหาสำหรับเขียนเพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในส่วนสรุปในรายงาน
 - เน้นตอบให้ได้ว่า ผล (โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่)
 - ปัญหาอุปสรรคที่เจอคืออะไร เกิดจากอะไร ได้พยายามแก้ไขอย่างไร
 - นักศึกษาได้เรียนรู้อะไรจากการทำโครงการ

Questions

Contact Information
sauwanan@kku.ac.th